

Jämsän kaupungin lausunto Lahdenperä-Jämsä rataoikaisu ja kaksoisraide, yleissuunnitelma

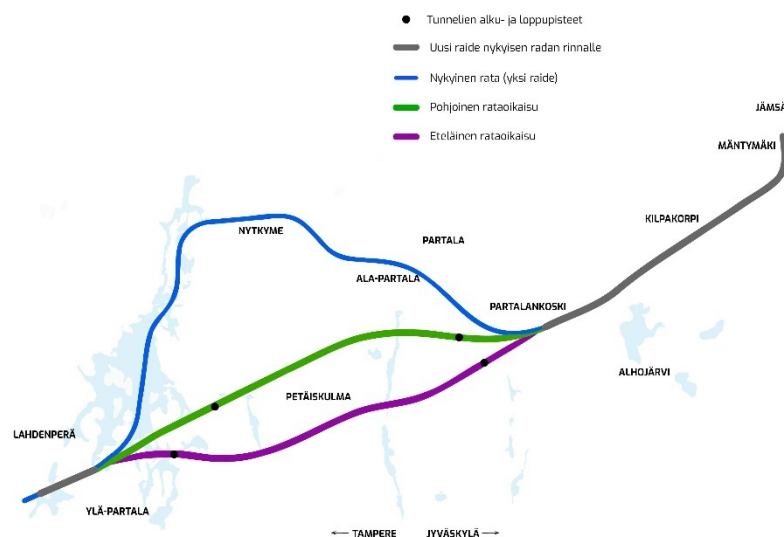
Elvoi 26.04.2023 § 52
1469/00.04.00/2023

Valmistelijat maankäyttöinsinööri Rainer Nyholm p. 040 838 0122,
elinvoimajohtaja Anna-Liisa Juurinen p. 040 747 7736

Keski-Suomen maakunnassa Jämsän kaupungin alueella sijaitsevalle Lahdenperän ja Jämsän väliselle rataosuudelle suunnitellaan ratahanketta, joka osin oikaisee ja osin kulkee nykyisen raiteen rinnalla. Suunnittelualue alkaa Lahdenperän liikennepaikalta ja loppuu Jämsän liikennepaikan vaihteelle. Suunnittelutyöhön sisältyy oikaisuvaihtoehdot, nykyisen raiteen rinnalle tulevat osuudet, puolenvaihtopaikat sekä nykyinen raide ja siihen liittyvän infran peruskorjauksen suunnittelu. Hankkeen tavoitteena on Lahdenperä-Jämsä ratayhteyden parantaminen ja henkilöliikenteen matkanopeuden lisääminen, mikä vaikuttaa suoraan matkanopeuteen myös Tampere-Jyväskylä välillä. Samalla radan kapasiteettia parannetaan sekä vähennetään radan häiriöherkkyttä. Hanke on osa laajempaa Tampere-Jyväskylä radan suunnitteluhanketta vuosille 2020–2024.

Hankkeessa on tarkasteltu kolmea vaihtoehtoista linjausta:

LAHDENPERÄ-JÄMSÄ-RATAYHTEYS Tunnelin linjausvaihtoehdot

Hankkeesta on laadittu ympäristövaikutusten arviointi, josta yhteysviranomainen, Keski-Suomen ELY-keskus, on antanut 10.1.2023 perustellun päätelmän, joka on nähtävillä osoitteessa: <https://www.ymparisto.fi/fi/osallistu-ja-vaikuta/ymparistovaikutusten-arviointi/lahdenpera-jamsa-ratayhteys>. Perustellussa päätelmässä ei käsiteltävänä olevan yleissuunnitelman hyväksymisehdotuksen mukaan esitetty asioita, jotka pitäisi huomioida nimenomaisesti yleissuunnitelmassa. Perustellussa päätelmässä esitetyt jatko-

suunnittelussa huomioitavat asiat huomioidaan ratasuunnitelmavaiheessa. Ilmastovaikutusten hillintää tutkitaan edelleen hankkeen seuraavassa suunnitteluvaiheessa, ratasuunnitelmassa.

Yleissuunnitelman laatimisen aikana tutkittiin oikaisulle kahta linjausvaihtoehtoa, pohjoinen ja eteläinen vaihtoehto. Näiden vaikutukset arvioitiin YVAssa. Lisäksi tutkittiin oikaisun toteuttamista yksi- tai kaksiraiteisena. Vertailusta tehtiin erillinen esiselvitys yleissuunnittelun lähtökohdaksi. Suunnitelmaselostuksessa kuvatuista vaihtoehdoista kaksiraiteisesta oikaisuvaihtoehdosta luovuttiin Väyläviraston päätöksellä. Yksiraiteinen oikaisuvaihtoehto valittiin jatkosuunnittelun pohjaksi.

Yleissuunnitelmaan valittiin pohjoinen linjaus. Yhteysviranomaisen oli todennut vaihtoehdot ympäristövaikutuksiltaan melko samanvertaisiksi. Pohjoinen vaihtoehto valikoitui yleissuunnitelmaan, koska tunneliosuus on siinä selkeästi lyhyempi, mikä vaikuttaa huomattavasti kustannuksia vähentävästi sekä ilmastoon, luonnonvaroihin, ja maa- ja kallioperään kohdistuvia vaikutuksia lieventävästi. Yleissuunnitelman alueella tai sen välittömässä läheisyydessä ei ole Natura-alueita, eikä osuudella ole siksi tehty Natura-arviointia.

Kaavatilanne suunnittelualueella

Suunnittelualueella on voimassa Keski-Suomen maakuntakaava, jonka maakuntavaltuusto on hyväksynyt 1.12.2017. Maakuntakaava on saanut lainvoiman korkeimman hallinto-oikeuden päätöksellä 28.1.2020. Yleissuunnitelma on maakuntakaavan mukainen.

Jämsässä yleissuunnitelman alueen itäosassa on voimassa Jämsän taajamaosayleiskaava 2030, joka tuli pääosin lainvoimaiseksi 3.9.2021. Yleissuunnitelma on taajamaosayleiskaavan mukainen.

YVA-selostuksessa todettiin, että radan vaihtoehtojen toteuttaminen ei edellytä muutoksia nykyisiin asemakaavoihin. Tämän jälkeen yleissuunnitelman tarkennuttua on kuitenkin tunnistettu kaksi asemakaavan muutostarvetta. Kilpakorventien uusi yhteys radan ali sekä rautatiealueeksi lunastettava lisäalue vaativat muutoksen Kilpakorven asemakaavaan. Seppolan sähkönsyöttöaseman kohdalla rautatiealueeksi lunastettava lisäalue vaatii muutoksen puolestaan valtateiden risteysalueen asemakaavaan

Lausuntopyyntö

Väylävirasto asettanut nähtäville 21.2.2023 – 23.3.2023 väliseksi ajaksi Tampere-Jyväskylä ratahanke: Lahdenperä- Jämsä rataoikaisun ja kaksoisraiteen yleissuunnitelman. Nähtävilläpitoaikana yleissuunnitelmaan on jätetty yhteensä 12 muistutusta. Väylävirasto on pyytänyt Jämsän kaupunkia antamaan lausuntonsa, toteamaan saatujen muistutusten määrän ja antamaan lausunnoissaan perustellun vastauksen saatuihin muistutuksiin. Jämsän kaupunkia on pyydetty toimittamaan lausuntonsa 21.4.2023 mennessä Väylävirastoon. Lausunnon antamiseen on myönnetty lisäaikaa 28.4.2023 asti, jotta elinvoimalautakunnalla on mahdollisuus käsitellä asia kokouksessaan 26.4.2023.

Jämsän kaupungin lausunto

Rautatie on paikallisesti päästötön liikennemuoto, mikä tukee EU:n ja Suomen päästötavoitteiden toteutumista. Rautatieinfrastruktuuriin investoiminen mahdollistaa nopeat henkilöliikenneyhteydet ja parantaa teollisuuden logistista kilpailukykyä. Rautatie vastaa kestäväällä tavalla kaupungistumisen ja liikkuvuuden haasteisiin.

Rautatiet ovat Keski-Suomessa merkittävä osa liikenneinfraa, ja ne palvelevat henkilö- ja tavaraliikenteen monipuolisia tarpeita. Vientiteollisuuden kuljetusmatkat Suomesta keskeisille markkinoille Keski-Eurooppaan ovat merkittävästi pitempiä kuin muista Pohjoismaista. Suomesta lähteviin kuljetuksiin liittyy lähes aina muita kuljetustapoja hitaampi merikuljetus sekä kustannuksia lisääviä siirtokuormauksia kuljetusmuodosta toiseen. Logistiikan tehokkuudella ja täsmällisyydellä voidaan tasata aikaviiveitä sekä kuljetuskustannuseroja päämarkkinoille.

Ratayhteys Jyväskylästä Tampereelle on Keski-Suomen raideliikenteen kärkihanke ja Lahdenperä-Jämsä välin kehittäminen osa sitä kokonaisuutta. Keski-Suomessa on erityisesti metsä- ja metalliteollisuuden vientiteollisuutta, jolle toimivat rautatiekuljetukset ovat elinehto.

Yksiraiteinen rataosuus Jyväskylästä Orivedelle on nykytilassaan häiriöherkkä. Häiriöt heijastuvat rataosuudelta myös muualle Suomeen. Yhteysvälin häiriöherkkyys ja läpäisykyvyn heikkous, johtuvat mm. kohtaamispaikkojen vähäisestä lukumäärästä sekä yksiraiteisesta osuudesta Jyväskylän ja Oriveden välillä.

Jämsän kaupunki toteaa lausuntonaan, että sillä ei ole yleisellä tasolla huomautettavaa Lahdenperä-Jämsä yleissuunnitelmaan. Yleissuunnitelmaa tulee kuitenkin tarkentaa niiltä osin, kun se sisältää puutteita tai virheellisiä tietoja. Jämsän kaupunki myös edellyttää, että Väylävirasto huomioi tarkemmassa ratasuunnitelmassa ja mahdollisen rakentamisen aikana muistutuksiin annetuissa vastauksissa esiin nostetut asiat.

Yleissuunnitelma on pääosin voimassa olevien kaavojen mukaan. Suunnitelman perusteella asemakaavojen muutostarpeita on ainoastaan Kilpakorven teollisuusalueella sekä valtateiden risteysalueella. Kaupungilla on valmius käynnistää kaavamuutosten laadinta viimeistään siinä vaiheessa, kun lopullinen ratasuunnitelma on tullut voimaan.

Vastineet muistutuksiin

Jämsän kaupunki toteaa yhteisenä vastauksena muistutuksiin, että kysymyksessä on Lahdenperä-Jämsä yhteysvälin osalta yleissuunnitelmavaihe. Yleissuunnitelmavaihetta seuraa Ratalain (110/2007) mukaisesti tarkempi ratasuunnitelmavaihe. Ratasuunnitelman sisällöstä säädetään ratalain 15 §:ssä. Ratasuunnitelmaa laadittaessa on asianosaisille varattava mahdollisuus osallistua suunnitelman valmisteluun, arvioida vaikutuksia ja lausua mielipiteensä asiasta. Ennen suunnitelman hyväksymistä asianosaisille, sekä niille, joiden asumiseen,

työntekoon tai muihin oloihin suunnitelma saattaa vaikuttaa, on varattava tilaisuus muistutuksen tekemiseen.

Osassa muistutuksia on otettu kantaa mm. rakentamisen aikaiseen tiedottamiseen ja rakentamisesta aiheutuviin haittavaikutuksiin, joihin tullaan ottamaan kantaa ratasuunnitelmassa. Jämsän kaupunki toteaa näiltä osin yhteisenä vastauksenaan kaikille muistuttajille, että kaupunki kiittää muistutuksen jättäjiä ja kannustaa muistutuksen jättäjiä uudistamaan muistutuksensa mahdollisessa ratasuunnitelmavaiheessa.

Muistuttaja 1:

”Mahdollisesti toteutuvien suunnitelmien myötä junaradat tulevat jo niin lähelle kiinteistöämme, että asumismukavuus kärsii ja kiinteistön arvo tulee laskemaan. Naapurimme tontti sijaitsee samalla linjalla radan kanssa kuin meidän ja keskusteluissamme he olivat samaa mieltä siitä, että kaksoisraide tulee kiusallisen lähelle kiinteistöä.

Hankkeen toteuduttua olemme valmiit myymään kiinteistöämme hankkeesta vastaavalle taholle. Jos pyrimme myymään kiinteistöämme normaalien markkinakavavien kautta, vaikeutuu myynti huomattavasti, yllämainituista seikoista johtuen.”

Jämsän kaupungin vastaus:

Jämsän kaupungille ei ole huomautettavaa muistutukseen. Jämsän kaupunki katsoo, että muistuttajan esiin nostamiin kysymyksiin tulee vastata mahdollisessa ratasuunnitelmavaiheessa. Kuntalaisten ennakkollinen tiedontarve tulee huomioida aktiivisella tiedotustoiminnalla ja järjestämällä yleisötilaisuuksia.

Muistuttaja 2:

”Jätämme muistutuksen Lahdenperä-Jämsä rataoikaisun tunnelin Jämsän puoleisen pään tiejärjestelyihin liittyen. Esitetty suunnitelma vaikeuttaisi kohtuuttomasti tilamme toimintaa. Esitämme vaihtoehtona nykyisen radanvarsitien säilyttämistä, koska ratojen väliin jäävässä talouskeskuksen saavutettavuus kävisi todella hankalaksi ja lisäisi kustannuksia merkittävästi pitkän ja mäkisen kiertotien käytön takia. Tiejärjestelyjen muuttamisesta olisi etua kaikille mm.rakentamisen kustannussäästöjen ja alueen lisäpirstaloitumisen välttämisen johdosta.”

Jämsän kaupungin vastaus:

Jämsän kaupunki esittää että selvitetään onko muistuttajan esittämä vaihtoehtoinen tiejärjestely tarkoituksenmukainen. Erityisesti tulee huomioida liikenneturvallisuus.

Muistuttaja 3:

”Oletan että uudet/uusittavat sillat rakennetaan niin että kalan kulku on esteetön myös matalan veden aikana. Sillat KeS-1411, Korkeaojan silta, Kes-1438, KeS-1438. Tässä vielä huomautan että esiselvityksessä ei huomioitu Nytkymenjoen ainutlaatuista eriytynyttä taimenkantaa. Dna-tutkimukset teki Etelä- ja Keski-Päijänteen kalatalousalue mutta tieto ei näköjään ole siirtynyt Pohjois-Päijänteen kalatalousalueelle.

Seuraavat radan alusta alkaen rakennetut rummut on kaikki syytä tarkistaa: Kääpälästä Jämsän asemalle päin olevan Märäsojan rumpu. Vuorenalainen järvestä laskevan Koluojan rumpu on todettu nousuesteeksi ja olisi korjattava tässä yhteydessä. Vuorenalaseen istutetut nieriät ovat tulvan aikana päässeet laskeutumaan Nytkymenjokeen mutta eivät pääse nousemaan takaisin. Paikka on Sahin AKS-sillasta vähän matkaa pohjoiseen. Matosenjärven laskupuron rumpu Pajupuroon KM 269 kohdilla luultavasti myös nousueste ja ainakin tarkistettava.

Nytkymientien radanylityssillan rakentamisen yhteydessä pitäisi korjata Salmelantien alussa olevaa Nytkymenjoen rumpua joka on ratahallinnon rata-alueelle rakentama ja nykyään huonokuntoinen, tietenkin huomioiden kalan liikkuminen.

Kulkuyhteys suoalueelle tulee järjestetää Y4,huoltotie/yksityistiejärjestelyn puitteissa entistä uraa noudattaen.”

Jämsän kaupungin vastaus:

Nytkymenjoen taimenkanta on huomioitu hankkeen ympäristövaikutusten arvioinnissa. Jämsän kaupunki esittää, että muistuttajan esiin nostamiin kysymyksiin otetaan kantaa ratasuunnitelmavaiheessa.

Muistuttaja 4:

”Pohjoisen tunnelivaihtoehdon valinta on perusteltu. Maalaisjärjen mukaan sen täytyy olla louhinta-, yms. kustannuksiltaan eteläistä vaihtoehtoa halvempi ja tunnelin välittömässä läheisyydessä asuville ihmisille ja luonnolle vaikutuksiltaan siedettävämpi vaihtoehto.

Edelleenkin, en ole löytänyt mistään asiakirjaa, jossa olisi vertailukelpoisella tavalla selvitetty, kuinka toteuttamiskelpoinen vaihtoehto olisi ollut kaksoisraiteen rakentaminen (välillä Lahdenperä – Jämsä) nykyisen raiteen viereen ja mitkä sen arvioidut kustannukset ja ympäristövaikutukset olisivat olleet. Nykyinen rata kulkee Lahdenperästä Jämsään tullessa usean kilometrin matkan asumattomalla metsä- ja suoalueella, mm. Kynnyssuolla, joka ei enää ole luonnontilainen suo, koska se on pilattu ojituksella.

Vaikuttaa siltä, että Väyläviraston suunnittelua on kustannuksista välittämättä ohjannut pelkästään noin 5 – 10 minuutin matka-ajan säästö välillä Tampere - Jyväskylä. Suunnitellun rataoikaisun arvioitu kokonaishinta tuntuu sietämättömän korkealta matka-ajan säästöön verrattuna.

Tietääkseni pakkolunastuslakia ollaan uudistamassa. Lakiuudistus tulisi laatia niin, että se velvoittaa maksamaan infrahankkeiden välittömässä läheisyydessä asuville kansalaisille korvauksia pysyvästä elinympäristön tai elinolosuhteiden heikentymisestä tai tuhoutumisesta. Tällaisia haittoja ovat mm. elinkeinon, esim. maanviljelyksen/metsätalouden harjoittamisen vaikeutuminen peltojen ja metsien pirstoutumisen ja liikkumisen vaikeutumisen takia, melu- ja värinähaitat, pinta- ja/tai pohjavesien laadun pysyvä heikkeneminen, asuinpaikan välittömässä läheisyydessä olevan

luonnon tuhoutuminen, päivittäisen liikkumisen vaikeutuminen kiertoteiden takia sekä asuin ympäristön tuhoutuminen.

On kohtuutonta ja kansalaisten yhdenvertaisuuden vastaista, että yhteiskunnan infrahankkeiden välittömässä vaikutuspiirissä olevat kansalaiset joutuvat kärsimään pysyvästi ”suuren yhteisen hyvän nimissä” korvauksetta elinympäristönsä tuhoutumisesta, elämänsä laadun heikkenemisestä, luonnon tuhoutumisesta, yms. Niin sanottu ”käypä hinta” pakkolunastetusta maasta tai kiinteistöstä ei korvaa ympäristön ja elämisen laadullisia heikennyksiä. Pakkolunastuslakia on muutettava niin, että sen perusteella maksetaan korvauksia myös elinympäristön laadullisesta tuhoutumisesta.

Partalan pienviljelijäyhdistys ry omistaa Jokioisten entisen kansakoulun kiinteistön. Koulu toimii yhdistyksen kokous- ja juhlapaikkana. Pohjoinen tunneliväylä näyttää kartan mukaan kulkevan koulun vanhan saunarakennuksen ja osittain ulkorakennuksen alla. Kansakoulurakennus, joka on 120 vuotta vanha, sijaitsee tunnelin eteläreunan välittömässä läheisyydessä. On olemassa vaara, että varsinkin räjäytykset ja tunnelin rakennustyöt vaurioittavat sekä vanhaa koulurakennusta ja sen perustuksia että koulun ulkorakennuksia ja niiden rakenteita. Tunnelia rakennettaessa on huolehdittava siitä, että vanhaa koulurakennusta ja ulkorakennuksia ei vahingoiteta millään tavalla.

Esitän:

- että arviointiselostuksessa esitetyt suositukset hankkeessa syntyvien haittojen lieventämiseksi otetaan AIDOSTI huomioon jatkosuunnittelun yhteydessä.
- että Väylävirasto tiedottaa ennen rakennustöiden aloittamista kyläläisille, minkälaisilla yksilöidyillä toimenpiteillä rakennusaikaisia kielteisiä vaikutuksia kylän asukkaisiin ja heidän elinympäristöönsä aiotaan lieventää tai poistaa.
- että rakennustöiden aikana rakentamisen vaikutuksista, mm. samentumisvaikutuksista, pohja- ja/tai pintavesille aiheutetuista muutoksista, rakennuksille ja luonnolle aiheutuneista vaurioista, jne. tiedotetaan kyläläisille tai vaurion vaikutuspiirissä oleville välittömästi, kun muutoksia on havaittu ja kerrotaan, miten ongelmatilanteet ratkaistaan. Lisäksi on tiedotettava, mitä aiotaan tehdä, jotta mahdolliset vahingot olisivat mahdollisimman vähäisiä, miten ne korjataan ja korvataan, jne.
- että Väylävirasto nimeää vastuuhenkilön/-henkilöt, joiden tehtävänä on huolehtia hankkeen säännöllisestä rakennusaikaisesta tiedottamisesta kyläläisille. Tiedottaminen ja asukkaiden kuuleminen ei saa jäädä yksittäisten urakoitsijoiden vastuulle. Tarvittaessa on järjestettävä tiedotustilaisuuksia, missä asioista voidaan keskustella ja kyläläiset voivat kertoa huolistaan ja esittää kysymyksiä.
- että kyläläisille ilmoitetaan niiden henkilöiden yhteystiedot, joille he voivat ilmoittaa rakennusaikaisista vaurioista, havainnoistaan ja huolistaan.
- että louhittu ylimääräinen kiviaines ja maa-aines varastoidaan jonnekin muualle kuin Partalan kylän alueelle.
- että Niemelän silta vahvistetaan kestäämään kivi- ja maa-aineskuljetuksia.
- että Ylä-Partalantien ja 9-tien välissä olevaa Järvenpääntietä ei käytetä kivi- tai muun aineksen tai raskaiden kuormien kuljettamiseen.”

Jämsän kaupungin vastaus:

Jämsän kaupunki kiittää muistutuksen jättäjää ja toteaa vastauksenaan:

- Ennen yleissuunnitelman laatimista on selvitetty myös nk. 0-vaihtoehtoa, jossa linjaus olisi säilynyt nykyisen kaltaisena. Rata välillä Lahdenperä-Jämsä on noin 14 kilometrin mittainen. Ylä-Partalan ja Partalankosken välinen osuus, jonne oikaisua on suunniteltu, on noin 8 km mittainen. Nykyinen rata on mäkinen, mikä lisää tavaraliikenteen mäkeenjäätiriskiä. 0-vaihtoehdon toteuttaminen ei tuottaisi kaksiraiteisenakaan niitä hyötyjä, mitä hankkeella tavoitellaan
- Henkilöliikenteeseen saatava 10-15 minuutin ajallinen säästö on tärkeä asia, mutta vain pieni osa Tapereen ja Jyväskylän välisen ratayhteyden kehittämisestä saatuja hyötyjä. Radan kehittämisen muut tärkeät tavoitteet liittyvät Suomen ja EU:n päästötavoitteisiin, yhteysvälin häiriöherkkyyden parantamiseen ja läpäisykyvyn lisäämiseen.
- Jämsän kaupunki ei ota vastauksessaan kantaa lainsäädäntöhankkeisiin.
- Jämsän kaupunki katsoo, että Jokioisten entisen kansakoulun sijainti tunnelin yläpuolella tulee huomioda ratasuunnitelman yhteydessä siten, että vanha koulurakennus tai sen perustukset eivät tarpeettomasti vaurioidu mahdollisissa rakennus ja räjäytystöissä.
- Jämsän kaupunki edellyttää, että hankkeen jatkosuunnittelussa ja mahdollisessa rakentamisessa huolehditaan kuntalaisten osallistamisesta ja heille tiedottamisesta asianmukaisesti.
- Jämsän kaupunki edellyttää, että mahdollisesta rakentamisesta syntyvän maa-aineksen käsittelyssä huomioidaan asukkaat ja että maa-aineksille pyritään löytämään uusi käyttötarkoitus siten, että kiviaineksia ei läjitetä pitkiä aikoja Kivi- ja maa-aineskuljetusten osalta tulee varmistaa, että kulkureitit eivät tarpeettomasti rasita ympäristöä, tai liikenneväyliä.

Muistuttaja 5:

“Nytkymen yksityistien tiekunnan kunnossapitämällä tiellä on suunnittelu alueella kaksi putkisiltaa. Nytkymenjoen putkisilta 1. on rakennettu vanhan puusillan paikalle ELY:n yksityistie avustus varoilla tiekunnan toimesta vuonna 2017. Nytkymenjoen putkisilta 2. on rakennettu radanpitäjän toimesta 1980-luvulla tasoristeyksen poiston yhteydessä. Tämän tien kunnossapito vastuu on siirtynyt heti rakentamisen jälkeen nytkymen yksityistien tiekunnalle.

Suunnitelmassa on osoitettu vihreällä suunniteltu tai parannettava tieyhteys Y tämän putkisillan kohdalle. Putkisilta alkaa olemaan käyttöikänsä loppu puolella. Silminnähden putki on ruosteinen vesipinnan kohdalta. Sillalla ei ole lainkaan kaiteita. Onko tämä putkisilta huomioitu suunnittelussa? Uusitaanko silta hankkeen yhteydessä? Toisaalta voiko tiekunta edetä omatoimisesti ELY avusteisena hankkeena putkisillan uusimisessa, vaikka silta on suunnittelu alueella ja radanpitäjän maalla.”

Jämsän kaupungin vastaus:

Muistuksessa viitattuun putkisilta 2. osalta on syytä jatkosuunnittelussa tarkentaa kohdistuuko siltaan jotain toimenpiteitä ja kenen vastuulla mahdolliset toimenpiteet ovat.

Muistuttaja 6:

”Nytkymen yksityistien tiekunnan kunnossapitämää tiestöä on suunnittelu alueella. Osa tiestöstä sijaitsee myös rata alueella. Ja on suunnitelmassa osoitettu huoltotieksi. Ollaanko suunnittelussa tietoisia, että kartalla osoitettua tiestön hoidosta vastaa Nytkymen yksityistien tiekunta. Radanpitäjä on toki tieosakkaana ja heidän tienkäyttönsä on ilmoituksen mukaisesti satunnaista käyntiä opasteilla ja nytkymen tasoristeyksellä. Radanpitäjän osallistuminen tien kunnossapitoon on täten nimellistä. Onko suunnitelmassa huomioitu näiden tieyhteyksien säilyminen myös tieosakkaisen käytössä mahdollistaen kulkemisen osakkaiden kiinteistöille?

Liitekartalla vihreällä osoitetun tiestön kunnossapitovastuu on nyt Nytkymen yksityistien tiekunnalla. Suunnitteluhankkeen tienkäyttö ei ole tavanomaista radanpitäjän käyttöä. Tiekunta pyytää saada korvausta suunnitteluhankkeen aikaisesta tienkäytöstä. Tien kunnossapitokulujen kattamiseksi. Mahdollinen rakentamisvaiheen tienkäyttö ei myöskään ole normaalia radanpitäjän tienkäyttöä. Mahdollisessa rakentamisvaiheessa tiekunta pyytää myös korvausta tienkäytöstä.”

Jämsän kaupungin vastaus:

Yksityistiekunnan kanssa on syytä käydä keskustelua yksityistien pysyvästä käytöstä sekä rakentamisen aikaisesta käytöstä sekä mahdollisesti käytöstä aiheutuvista korvauksista.

Muistuttaja 7:

”Asumme Jämsän Kilpakorvessa. Minulle ei oikein selvinnyt, kuinka paljon tonttini pienenee mahdollisen kaksoisraiteen valmistuttua. Hieman hankalasti tietoa saatavissa maalaisjärkisesti väyläviraston nettisivustolta linkkien takaa. Voisiko joku väylävirastosta tulla selvittämään ihan käytännössä, mitenkä tulevaisuuden hanke mahdollisesti vaikuttaa meidän asumiseen ja liikenneyhteyksiin. Kiinnostaa myös mahdolliset korvaukset ja korvauksien suuruuksien perusteet siinä tapauksessa, jos ratahanke vaatii omistamaamme tonttimaata käyttöönsä.

Onko sellaista vaihtoehtoa, että Väylävirasto/ratahallinto lunastaa koko talon tontteineen ja millä korvauksella? Mielelläni asuisin tällä paikalla hamaan tulevaisuuteen. Olen tällä paikalla asunut kohta 25 vuotta perheineni ja tykännyt asua. Tässä paikassa on tietynlainen rauha, vaikka asutaan radan varressa, jossa kulkee kymmeniä junia päivässä. En ole halunnut koskaan asua asuintaajamissa ja keskustassa. Eikä ole junaliikenne haitannut yöunia. Tilanne voi olla toinen kun kaksoisraidehanke toteutuu joskus.”

Jämsän kaupungin vastaus:

Jämsän kaupungille ei ole huomautettavaa muistutukseen. Jämsän kaupunki katsoo, että muistuttajan esiin nostamiin kysymyksiin tulee

vastata mahdollisessa ratasuunnitelmavaiheessa. Kuntalaisten ennakkollinen tiedontarve tulee huomioida aktiivisella tiedotustoiminnalla ja järjestämällä yleisötilaisuuksia.

Muistuttaja 8:

Asumme Jämsän Kilpakorvessa. Olemme yrittäneet löytää tietoa Väyläviraston nettisivuilta koskien. "Lahdenperä - Jämsä rataoikaisu ja kaksoisraide yleissuunnitelmaa". Meille ei oikein selvinnyt PDF-tiedostoista, joita on valtavasti, se että kuinka paljon kaksoisraide vie tilaa tontistamme. Talossamme tuntuu nykyisenkin radan tärinät vahvasti varsinkin tavarajunan kulkiessa, ja kuinka paljon tärinä-/äänitaso siitä vielä nousee kaksoisraide hankkeen toteutuessa? Olisi ihan hyvä tietää, kuinka paljon etuoveltamme on matkaa uudelle radalle?

Kun on tämä hanke nyt yleisesti tiedossa, niin emme voi nyt enää myydä taloamme kenellekään, kun asiasta on kerrottava ostajalle. Kiinteistön ja tontin arvo heikkenee... Miten tämä arvon heikentyminen otetaan huomioon? Tontti siis pienenee ja talon arvo putoaa? Voiko Väylävirasto tms. lunastaa tontin kiinteistöineen kohtuullisesta hinnasta?"

Jämsän kaupungin vastaus:

Jämsän kaupungille ei ole huomautettavaa muistutukseen. Jämsän kaupunki katsoo, että muistuttajan esiin nostamiin kysymyksiin tulee vastata mahdollisessa ratasuunnitelmavaiheessa. Kuntalaisten ennakkollinen tiedontarve tulee huomioida aktiivisella tiedotustoiminnalla ja järjestämällä yleisötilaisuuksia.

Muistuttaja 9:

Suunnitelma-asiakirjoista oli hankalaa selvittää, kuinka paljon kaksoisraide vaatii tilaa nykyisen raiteen viereen. Karttakuvien perusteella kiinteistömme kohdalla rata toteutuisi kaksiraiteisena niin, että uusi raide rakennettaisiin nykyisen raiteen ja kiinteistömme väliin. Aineisto sisälsi runsaasti tarkempia piirustuksia/poikkileikkauskuvia, mutta niiden perusteella oli hankala hahmottaa, miten niiden antamat arvot konkretisoituvat kyseisessä olevaan maastonkohtaan. Tästä toivomme selkeää kuvausta.

Huomiona rakennetun kulttuuriympäristö inventointi - julkaisuun: teksti oli monin paikoin aika epämääräistä (ilmaisut saattaa, voi olla), viranomais selvityksessä soisi käytettävän täsmällisempää kieltä ja faktoihin perustuvaa kerrontaa.

Julkaisun kuvamateriaaliin liittyen kysymys: oikeuttaako tämän kaltaisen selvityksen ja julkaisun laatiminen kuvauksen yksityisellä alueella? Jos näin on, olisi tämä asia hyvä kirjoittaa auki jo tekstin alkusanoissa.

Melun torjuntaa suunniteltaessa toivomme, että meluesteet suunnitellaan vain tarvittavalla alueella ja niiden toteuttamisessa suosittaisiin luonnonmateriaaleja ja pyrittäisiin säilyttämään paikallisia luontoarvoja ja edistämään luonnon monimuotoisuutta. Tähän liittyen kiinnostaa,

käytetäänkö melun arvioinnissa vain kvantitatiivista arviointia vai voiko suunnitteluun ottaa mukaan laadullista, esim. asukkaiden kokemuksesta ammentavaa aineistoa.

Jämsän kaupungin vastaus:

Jämsän kaupunki kiittää muistutuksen jättäjää ja toteaa että poikkileikkauskuviin ja kulttuuriympäristöinventointiin liittyvä palaute on hyvä huomioida tulevissa suunnitteluhankkeissa.

Jämsän kaupunki ei pysty ottamaan kantaa muistuttajan kysymykseen koskien valokuvaamista yksityisellä alueella.

Jämsän kaupunki katsoo, että muistuttajan meluntorjuntaa koskevat näkemykset on hyvä huomioida ratasuunnitelmavaiheessa.

Muistuttaja 10:

”Asuinkiinteistömme on suunnitelma-alueella ja asumme siinä vakituisesti. Asuinpaikkamme ja sitä ympäröivä luonto ovat meille tärkeitä. Liikumme luonnossa lähes päivittäin, siksi olemme huolissamme radan rakentamisen aiheuttamista muutoksista ja haitoista.

Minne on suunniteltu esimerkiksi läjitysalueet, huolto / pelastustiet ja ilmastointiaukot?

Eniten huolestuttaa tuleva rakennusaikainen tieliikenne kotimme ympäristössä. Koska kyseessä on monivuotinen raskas ja vilkas liikenne. Melu- pöly- ja muut saasteet aiheuttavat haitan pihapiiriimme ja puutarhaan. Tiellä liikkumisemme myös vaikeutuu.

Koemme olevamme radanrakennusliikenteen keskeisellä paikalla, koska esim. Ala-Partalan suunnalla oleva radan ylittävä silta on painorajoitettu raskaalta liikenteeltä. Asioiden ja toimenpiteiden edetessä haluamme saada tietoa lähialueen suunnitelmista ja tapahtumista. ”

Jämsän kaupungin vastaus:

Jämsän kaupunki toteaa vastauksenaan, että hankkeesta on toteutettu ympäristövaikutusten arviointi, jossa on otettu kantaa valitun linjauksen ympäristövaikutuksiin. Osin muistuttajan esittämät kysymykset ovat sellaisia, että niihin tullaan ottamaan kantaa ratasuunnitelmavaiheessa.

Edelleen Jämsän kaupunki toteaa näkemyksensä, että kuntalaisten ennakollinen tiedontarve tulee huomioida aktiivisella tiedotustoiminnalla ja järjestämällä yleisötilaisuuksia.

Muistuttaja 11:

Vastustan asiaa VÄYLÄ/1059/04.01.00/2020.

Jämsän kaupungin vastaus:

Ei huomautettavaa.

Muistuttaja 12:

”Yleissuunnitelmassa on Seppolan syöttöaseman ja Jämsän aseman välisellä osuudella omistamiemme tilojen osalla virheitä ja puutteita, jotka on syytä korjata. Kaavoitusta koskevista tiedoista mainitaan, että osuudella olisi voimassa Jämsän taajamayleiskaava. Hämeenlinnan hallinto-oikeus kumosi sen 6.7.2021 tilojemme osalta ja niiden osalla on voimassa Valtateiden lähialueiden osayleiskaava. Voimassa oleva kaavamerkintä suunnitelma-alueella on KLT.

Yleissuunnitelmassa ei ole huomioitu nykyisin syöttöaseman ja radan välissä sijaitsevaa tieoikeuttamme. Siitä ei voida missään tapauksessa luopua tilan peltojen käytön ja niiden syöttöaseman länsipuolella sijaitseville osille kulkemisen vuoksi.

Radan huoltotien ja tieoikeutemme mahdollista uudelleen sijoittamista ei ole suunniteltu järkevästi syöttöaseman kohdalla. Huoltotie näyttäisi suunnitelman mukaan ylittävän Märäsojan kahdesti käyden välillä tarpeettomasti kolmannen osapuolen tilalla.

Rataan on suunniteltu nykyisestä ratalinjasta erilleen sijoittuva kaarros KLT-alueelle. Kaarroksen ja nykyisen ratalinjan väliin jää turha hukka-alue ja KLT-alue pirstoutuu tarpeettomasti.

Kaipolan teollisuusraiteen varteen on järkevää varata KLT-alueelle tulevaisuudessa sijoittuvaa yritystoimintaa varten paikka lastauslaiturille Tampere – Jyväskylä radan ja Kaipolan teollisuusraiteen yhtymäkohtaan.”

Jämsän kaupungin vastaus:

Jämsän kaupunki toteaa näkemyksensä, että muistuttajan esiin nostamat virheet tai puutteet on syytä korjata yleissuunnitelmaan.

Jämsän kaupunki esittää, että selvitetään radan huoltotielle vaihtoehtoinen tielinjaus siten, että tarpeettomat Märäsojan ylitykset vältetään ja muistutuksen jättäjän tilan peltojen käyttö on mahdollistuu jatkossakin.

Tarkemmassa ratasuunnitelmassa on myös syytä arvioida KLT-alueelle sijoittuman kaarroksen tarkoituksenmukaisuus ja huomioida tulevaisuuden yritystoiminnan tarpeet Tampere-Jyväskylä radan ja Kaipolan teollisuusraiteen yhtymäkohdassa.

Toimivalta, johon päätös perustuu:

Hallintosääntö § 26

Ehdotus

Elinvoimajohtaja Anna-Liisa Juurinen

Elinvoimalautakunta antaa esittelytekstin mukaisen lausunnon Lahdenperä-Jämsä yleissuunnitelmaan sekä vastaukset yleissuunnitelmasta annettuun kahteentoista muistutukseen.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

